

Lékařská
fakulta

Vztah mezi farmakoterapií a pády u geriatrických pacientů

Školitel: MUDr. Marek Pecha

Autor: Lukáš Tyšš

Ústav farmakologie a oddělení geriatric FNOL

Úvod

Pacienti na geriatrickém oddělení jsou převážně polymorbidní osoby starší 65 let, které užívají velké množství různých léků. Tyto léky mohou mít navzájem se potencující, nebo naopak antagonistické účinky, což komplikuje správné nastavení terapie a zvyšuje riziko lékových interakcí a nežádoucích účinků. Mezi časté a závažné nežádoucí účinky léků u geriatrických pacientů patří zvýšené riziko pádů. Charakteristické tím jsou například léky ovlivňující krevní tlak, hydrataci nebo stav vědomí. Přibližně desetina pádů vyžaduje ošetření na pohotovosti, přičemž nejčastějšími zraněními jsou zlomeniny, povrchová poranění a poranění hlavy [Hartholt et al. 2011b].

Cíl

Cílem práce bylo vytvořit přehled léků které se nejčastěji vyskytovali v medikaci pacientů, jež během hospitalizace utrpěli pád. Zaměřujeme se na upozornění na nadužívání nebo nevhodné kombinace léků u rizikových pacientů.

Metodika

Informace o pádech pacientů byly získávány z Protokolu o pádu pacienta. Současná medikace v době pádu byla zjištěna z ordinačního listu.

Výsledky

V první polovině roku 2024 (od 5. ledna do 30. června) bylo zaznamenáno 44 případů pádů.

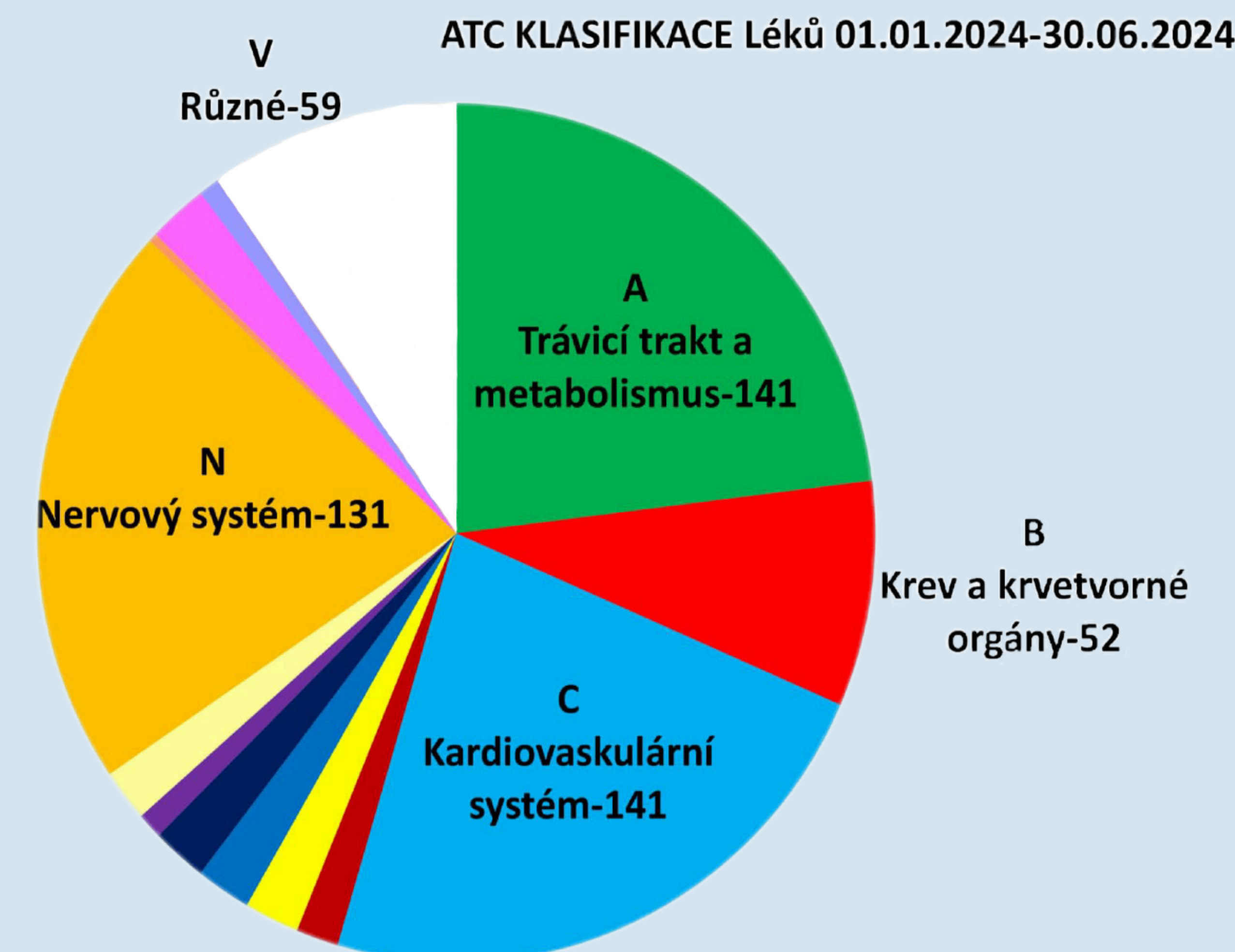
Nejčastější účinnou látkou, která se vyskytovala v ordinačních listech u pacientů se zaznamenaným pádem byl metamizol (25 pacientů), patřící do skupiny N02B – Jiná analgetika a antipyretika. Jeho výskyt na prvním místě svědčí o hojnosti jeho využívání. Jeho vazba k pádům jakožto kauzálního faktoru je méně pravděpodobná, i když v některých případech může vyvolávat hypotenzi. Dalšími zastoupenými léky byly enoxaparin (24 pacientů) a pantoprazol s cholekalciferolem (shodně 19 pacientů).

Z pohledu skupin ATC klasifikace dominovaly tři skupiny: A – Trávicí trakt a metabolismus (141 léků), C – Kardiovaskulární systém (141 léků) a N – Nervový systém (131 léků).

Závěr

Hlavním smyslem této práce bylo udělat přehled medikace geriatrických pacientů, kteří spadli a upozornit na přítomné terapeutické trendy a zastoupení jednotlivých lékových skupin.

Graf 1: Grafické znázornění lékových skupin

Tabulka 1: Počet jednotlivých léků podle ATC klasifikace

A	141	B	52	C	141	D	10	G	13	H	13	J	13
L	6	M	12	N	131	P	2	R	14	S	5	V	59

Celkový počet léků: 612

A-Trávicí trakt a metabolismus
B- Krev a krvevorné orgány
C-Kardiovaskulární systém
D-Dermatologika
G-Urogenitální trakt a pohlavní hormony
H-Systémová hormonální léčiva kromě pohlavních hormonů a inzulinů
J-Antiinfektiva pro systémovou aplikaci

L-Cytostatika a imunomodulační léčiva
M-Muskulo-skeletární systém
N- Nervový systém
P-Antiparazitika, insekticidy a repelenty
R-Respirační systém
S-Smyslové orgány
V-Různé